

Raadsvoorstel

Waalre, 23 april 2024

Vergaderdatum	: 4 juni 2024
Voorstelnummer	: 2024-43
Zaaknummer	: 738396
Portefeuillehouder :	: K. Vortman
Naam opsteller	: M. van Moll
Naam voorstel	: Voorstel tot kennisnemen van het resultaat van de verkenning naar een gezamenlijke buitensportlocatie en instemmen met het voorstel om het huidige onderzoekstraject af te sluiten.
Grondslag raadsbesluit	: Op 16 december 2021 heeft de gemeenteraad de omgevingsvisie vastgesteld. Hierin staat: 'Om in de toekomst toegankelijke sportvoorzieningen in onze gemeente te kunnen blijven aanbieden, verkennen we samen met de sportverenigingen het slim combineren van de huidige sportvoorzieningen op één locatie'.

Voorgesteld besluit:

1. Kennis te nemen van het resultaat van de verkenning naar een gezamenlijke buitensportlocatie.
2. In te stemmen met het voorstel om het huidige onderzoekstraject af te sluiten.

Onderwerp

Verkenning gezamenlijke buitensportlocatie.

Voorstel

1. Kennis te nemen van het resultaat van de verkenning naar een gezamenlijke buitensportlocatie.
2. In te stemmen met het voorstel om het huidige onderzoekstraject af te sluiten.

Inleiding

Op 16 december 2021 heeft de gemeenteraad de omgevingsvisie vastgesteld. Hierin staat: 'Om in de toekomst toegankelijke sportvoorzieningen in onze gemeente te kunnen blijven aanbieden, verkennen we samen met de sportverenigingen het slim combineren van de huidige sportvoorzieningen op één locatie'. Het college heeft daarom op 15 juni 2022 besloten om de eerste verkenning naar de mogelijkheden, om Waalrese sportvoorzieningen te combineren op één locatie, op te starten.

Het doel was om de resultaten naar de mogelijkheden van het combineren van sportvoorzieningen op één locatie, de basis te laten vormen om met de buitensportverenigingen/sportaanbieders verder in gesprek te gaan over capaciteitsproblemen en de toekomst van sport en bewegen in Waalre.

De verkenning wijst echter uit dat één multifunctioneel sportpark in de gemeente Waalre op ruimtelijke én financiële gronden niet haalbaar is.

Beoogd resultaat

De onderzoeksopdracht moest antwoord geven op de vragen:

- Wie: is er (voldoende) draagvlak voor één gezamenlijke sportlocatie? Welke Waalrese (buiten)sportaanbieders staan (niet) open voor een gezamenlijke sportlocatie en waarom niet?
- Wat: hoe ziet een ideale gezamenlijke buitensportlocatie er uit voor de Waalrese (buiten)sportaanbieders en voor gemeente Waalre? Waar zitten overeenkomsten en verschillen?
- Waar: welke locaties in de gemeente Waalre zijn geschikt voor een gezamenlijke sportlocatie (rekening houdend met antwoorden op de 'wie' en 'wat' vraag).
- Financiën: wat zijn de financiële consequenties van één gezamenlijke sportpark ten opzichte van het behouden van de huidige situatie? Hierbij moet ook rekening worden gehouden met de opbrengsten van het vrijspelen van de huidige sportaccommodaties als ontwikkellocatie voor woningbouw.

De ruimtelijke en functionele verkenning clustering buitensportvoorzieningen in de gemeente Waalre leveren de volgende inzichten op:

- Op basis van de ruimtelijke verkenning en de gesprekken met de buitensportaanbieders concluderen we dat er op ruimtelijke én financiële gronden geen geschikte locatie is om alle buitensportverenigingen te clusteren.

De enige overgebleven locatie is Sportpark Hoeveland (waar RKVV Waalre gehuisvest is). Om de volgende redenen is deze locatie niet geschikt voor de volledige clustering van de buitensportvoorzieningen in de gemeente:

- Op sportpark Waalre zou, om alle verenigingen te kunnen huisvesten, moeten worden uitgebreid door middel van het aankopen van de grond van de eigenaren daaromheen. Hierdoor zou een te forse investering nodig zijn, alleen nog maar om de grond aan te kopen.
- Deze locatie vormt een grote drempel voor de verenigingen in Aalst om te verhuizen.
- Ondanks dat binnen de verkenning geen mogelijkheden zijn gevonden om alle verenigingen op één locatie te clusteren, zijn tijdens het proces wel diverse ideeën (met een verschillend abstractieniveau) op tafel gekomen om toch tot meer toekomstbestendige voorzieningen te komen in de kernen Waalre en Aalst.

Argumenten

1.1. Ruimtelijk is één gezamenlijke buitensportlocatie niet haalbaar.

Omdat er, tussen nu en 10-15 jaar, geen enkele plek is waar we alle buitensportverenigingen kunnen clusteren, is één gezamenlijke buitensportlocatie in de gemeente Waalre niet haalbaar.

1.2. Het is financieel niet haalbaar om alle buitensportverenigingen op één locatie te clusteren.

Om alle buitensportverenigingen op één locatie te huisvesten, moeten we significant uitbreiden. Dat vraagt om enorme investeringen en heeft ook onvoldoende draagvlak bij sommige verenigingen.

1.3. Welzijn van onze inwoners.

Voor het welzijn, en meer specifiek de gezondheid van de inwoners van Waalre is een gezonde leefstijl van essentieel belang. De aanwezigheid van sportvoorzieningen is daarbij cruciaal. Denk aan het terugdringen van de toename van welvaartsziekten en het verbeteren van de lichamelijke en mentale gezondheid. Dat vraagt om een duurzame en toekomstbestendige sport- en beweeginfrastructuur.

1.4. Toekomstbestendige, vitale sportverenigingen.

Maatschappelijke ontwikkelingen van de afgelopen jaren hebben voor een veranderde rol voor sportverenigingen gezorgd. De vitaliteit van sportverenigingen is hiermee in het middelpunt van de belangstelling gekomen. De vitaliteit wordt bepaald op basis van twee dimensies: de organisatiekracht en de maatschappelijke functie van een vereniging. De ontwikkeling van het aantal leden en vrijwilligers in de tijd en de tevredenheid over het sport- en beweegaanbod zijn belangrijke indicatoren om te bepalen hoe het gesteld is met de toekomstbestendigheid en de gezondheid van de vereniging(en).

(Bron: Kenniscentrum Sport & Bewegen).

De ledenaantallen bij de verschillende buitensportverenigingen zijn positief; deze blijven gelijk of groeien zelfs. Voldoende vrijwilligers is voor het merendeel van de verenigingen wel een uitdaging. Daarmee staat de organisatie van alles wat komt kijken bij het organiseren van hun sport voor de verenigingen onder druk.

Geclusterde, multifunctionele sportlocaties dragen bij aan de toekomstbestendigheid van de sportvoorzieningen en sport en bewegen in Waalre in het algemeen. Een clustering biedt mogelijkheden voor (gedeeld) beheer, organisatie en exploitatie: het zorgt voor het gemakkelijker uitwisselen van vrijwilligers, efficiëntere huisvesting bij het delen van voorzieningen en meer multifunctionele inzet van de beschikbare binnen- en buitenruimte.

1.5. Het betaalbaar houden van de buitensport in Waalre.

Betaalbaar sportaanbod is een belangrijk aandachtspunt op de gemeentelijke beleidsagenda. De overheidsbemoeienis bij sport draagt eraan bij dat de drempel van sportparticipatie in de meeste gevallen zo laag mogelijk blijft. Sport moet toegankelijk worden en blijven voor alle groepen in de samenleving. (Bron: Kenniscentrum Sport & Bewegen).

In de omgevingsvisie van gemeente Waalre is opgenomen dat we wijken groener, duurzamer en gezonder maken. Met ruimte om te bewegen, spelen en ontmoeten. Het is belangrijk dat er bereikbare sportvoorzieningen zijn en blijven. Daarom staan we open voor het slimmer combineren van de sportvoorzieningen.

De resultaten uit de verkenning geven inzicht in de haalbaarheid van het slim combineren van de huidige sportvoorzieningen (multifunctionaliteit). En daarmee het betaalbaar houden van de buitensport in Waalre. De resultaten uit de verkenning vormen de basis om met de buitensportverenigingen/-aanbieders verder in gesprek te gaan over capaciteitsvraagstukken en wensen met betrekking tot hun sport- en beweegaanbod.

1.6. Schaalsprong in de Brainportregio.

De groei van de regio betekent iets voor de huidige en toekomstige inwoners in Waalre. En voor ons als gemeente. Samenleven en sociale samenhang zijn belangrijk en juist op dat punt is deze regio kwetsbaar. Om goed samen te kunnen leven, moeten we elkaar kunnen ontmoeten. Dat vraagt om de juiste voorzieningen. Sportverenigingen faciliteren bij uitstek laagdrempelige ontmoeting, voor huidige inwoners én toekomstige inwoners.

Zo heeft bijvoorbeeld de cricketbond de gemeente Waalre benaderd vanwege de urgente vraag naar meer cricketvelden. We hebben de cricketbond een aantal maanden geleden in contact gebracht met RKVV Waalre. Op dit moment wordt onderzocht wat nodig is om een samenwerking te realiseren. Denk aan het op elkaar afstemmen van trainingen/competities, maar ook aan noodzakelijke aanpassingen aan velden en andere voorzieningen.

2.1. Het advies geeft voldoende richting en de kosten die hiermee zijn gemaakt, vallen binnen het door uw raad hiervoor beschikbaar gestelde budget.

Kanttekeningen

1.1. De wens van één grote gezamenlijke buitensportlocatie is niet bereikt.

De optimale toekomstbestendigheid zou bereikt worden door alle buitensportverenigingen op één locatie te huisvesten: optimaal gebruik van de gedeelde voorzieningen, samenwerking op het gebied van beheer en organisatie

en vergroting van de levensvatbaarheid door meer kruisbestuiving. Tevens wordt de aantrekkelijkheid van de sportvoorzieningen enorm vergroot. Dit is echter niet haalbaar vanwege ruimtelijke en financiële redenen.

1.2. Een aantal clubs heeft reële bezwaren.

- DVS Voetbal: de vereniging wil de komende decennia haar leden/sporters midden in de samenleving, in Ekenrooi, kunnen faciliteren zodat zij dicht bij huis kunnen sporten. Dit is van belang in verband met vertrek van leden naar andere sportverenigingen;
- LTV Eeckenrode: druk op financiële huishouding met hoge huur, dus vanuit dat oogpunt is een gezamenlijke locatie interessant. Maar de club zit op een fantastische locatie, fijn clubhuis, goede (padel) banen, dus wat dat betreft geen noodzaak. Bereikbaarheid en locatie van de gezamenlijke accommodatie is van groot belang in verband met vertrek van leden naar verenigingen in omliggende gemeenten;
- DVS Hockey staat niet negatief tegenover een verdere verkenning en het komen tot meer gezamenlijkheid, maar ook voor hen is bereikbaarheid en locatie van groot belang in verband met vertrek van leden naar verenigingen in omliggende gemeenten.

2.1 Er is draagvlak bij de verenigingen voor een groeiplan, maar hiervoor zijn geen financiële middelen beschikbaar.

Alle sportverenigingen staan positief tegenover het verder werken naar het versterken van de toekomstbestendigheid door het meer en beter bundelen van krachten op de twee multifunctionele sportparken in de gemeente Waalre. Met name op de RKVV locatie liggen kansen. De komende jaren zal verder gewerkt worden in deze richting. Wij zien nu geen mogelijkheid om budget ter beschikking te stellen om dit groeiplan verder te ondersteunen.

2.2. Doordat we geen budget hebben voor een vervolgtraject in de vorm van een groeiplan, wordt er geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid in dit vervolgtraject een aantal ontwikkelingen in de openbare ruimte en de ontwikkeling van de multifunctionele sportparken integraal te benaderen.

Bewegen in de openbare ruimte draagt bij aan een gezonde leefstijl en aan ontmoeting. In dat kader is het interessant om ook rekening te houden met een aantal andere ontwikkelingen in Waalre. Deze ontwikkelingen zouden in een vervolgtraject meegenomen kunnen worden.

Hardloopparcours

Loopgroep Waalre heeft grote interesse in een hardloop parcours op Sportpark Hoeveland. Een parcours niet alleen voor de loopgroepen, ook de sportverenigingen kunnen daar gebruik van maken. Om warm te lopen voor een wedstrijd of een interval-/conditietraining of om andere oefeningen te doen. Het biedt mogelijkheden voor basisschool De Wilderen. Daarnaast kunnen tevens inwoners van Waalre hier gebruik van maken, zonder dat ze lid zijn van een vereniging. De wens is om dit parcours rond de sportvelden (veilig, verlicht) aan te leggen.

Urban sportvoorziening

Er is behoefte in Waalre aan een urban sportvoorziening. Dergelijke voorzieningen nodigen bij uitstek uit tot laagdrempelig ontmoeten en hebben een grote aanzuigende werking. Denk bijvoorbeeld aan:

- Calisthenics (<https://calisthenicsworld.nl/>)
- Pumptrack (<https://pumptrack.nl/wat-is-een-pumptrack/>)
- Skateparkje (<https://www.nine-yards.com/projecten/outdoor-skateparken/outdoor-skatepark-etten-leur>)
- Sportcontainer (<https://www.s-port.nl/locaties/sportcontainer>).

Samen met 8 andere gemeenten hebben we een aanvraag gedaan voor de Regio Deal. Inmiddels is bekend dat deze regio 20 miljoen krijgt. Voor de zomer wordt bekend of onze aanvraag wordt gehonoreerd en hoeveel van de aangevraagde middelen ter beschikking worden gesteld.

2.3. *We zien mogelijkheden voor vervolg.*

Idealiter houden we het momentum vast en gaan we verder op het draagvlak dat er nu is bij de verenigingen. Dat zou betekenen dat er nu een vervolgtraject moet starten om de mogelijkheden tot meer integratie en samenwerking op de RKVV locatie te onderzoeken. Ook zou er investeringsgeld nodig zijn. Op dit moment heeft het college deze financiële middelen niet en is er ook geen ruimte gevonden in de kadernota. Wel is er een aantal vragen aan de gemeente voorgelegd waar we een terugkoppeling op dienen te geven. Die vragen sluiten aan bij dit vraagstuk (vanuit de cricketbond, loopvereniging etc.).

Kosten en dekking

Het clusteren van alle buitensportverenigingen op één locatie is niet haalbaar.

Een volgende stap zou kunnen zijn het nader uitwerken van twee multifunctionele sportparken in de gemeente Waalre in de vorm van een groeiplan. Hoe dat eruit zou zien en welke kosten dit met zich meebrengt, kunnen we in beeld brengen op het moment dat het aannemelijk is dat er financiële ruimte gevonden kan worden.

Duurzaamheid

Momenteel zijn we bezig met het verduurzamen van de gemeentelijke (sport)accommodaties. Uiteraard geldt dat ook een eventuele gezamenlijke buitensportlocatie duurzaam moet zijn.

Burgerparticipatie

De sportverenigingen zijn betrokken bij de verkenning, hun input is meegenomen en zij hebben in november 2023 en februari 2024 meegedacht over het afsluiten van dit onderzoekstraject naar één locatie en het groeimodel naar de samenwerking en toekomstbestendigheid op twee locaties.

Inclusieve samenleving

In het raadsprogramma van gemeente Waalre staat: 'Voor iedereen in onze inclusieve gemeenschap moeten sport- en cultuurvoorzieningen bereikbaar en toegankelijk zijn'.

Sportverenigingen faciliteren bij uitstek laagdrempelige ontmoeting. Ontmoeting voor huidige inwoners én toekomstige inwoners. Toekomstbestendige sportverenigingen zijn per definitie inclusieve sportverenigingen, waar iedereen welkom is.

Communicatie

Gedurende het proces heeft continue afstemming plaatsgevonden met de verenigingen. Tijdens informatiebijeenkomsten, een werksessie en via mail. Dit voorstel vloeit voort uit dat proces.

Vervolgprocedure en planning

Uit het onderzoek blijkt dat binnen de gemeente Waalre geen locaties beschikbaar zijn voor de volledige clustering van de buitensportverenigingen in de gemeente. Desondanks is in het onderzoek wel een perspectief geschetst met mogelijkheden voor het vervolg. Er liggen concrete kansen om meer samenwerking en toekomstbestendigheid op de twee sportparken binnen de gemeente te realiseren. Een eerste voorzet is binnen het huidige onderzoek gedaan voor het uitwerken van de mogelijkheden op de laatst overgebleven locatie uit het groeiplan, sportpark Hoeveland in Waalre.

De komende tijd zullen we lopende of nieuwe zaken binnen in deze denklijn positioneren. Als er financiële ruimte komt om het groeiplan expliciet verder uit te werken, dan doen we dat samen met de verenigingen. Toekomstbestendigheid en samenwerking zijn daarbij leidend. Wensen en ontwikkelingen op het gebied van cricket, padel, een hardloopparcours, urban sportvoorziening etc. nemen we uiteraard mee.

Bijlagen onderdeel van het voorstel

Rapportage ICSadviseurs.

Bijlagen ter informatie

-

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WAALRE,

gemeentesecretaris,

mr. drs. R.L. Franken

burgemeester,

M.F. Costerveer